Հ Ա Յ Տ N 1

Հայաստանի Հանրապետության համայնքներում մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագրերի իրականացմանն ուղղված սուբվենցիաների

Առաջարկ-նախագիծը, որի հիման վրա մշակվել է մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագիրը	***Առաջարկ-*** *Սպորտ + ժամանց Գավառում* ***առաջարկ-*** *Գավառ համայնքում առկա են հանրային բաց տարածքներ, որոնք նախկինում ծառայում էին որպես խաղահրապարակներ, սակայն տարիների ընթացքում ենթակառուցվածքային մաշվածության և վերանորոգման պակասի պատճառով վերածվել են անխնամ և ոչ պիտանի տարածքների: Այս խնդիրը հատկապես ազդում է երեխաների, երիտասարդների և բնակիչների ընդհանուր կյանքի որակի վրա՝ սահմանափակելով նրանց առողջ ապրելակերպի, սպորտով զբաղվելու և ժամանցի կազմակերպման հնարավորությունները:* *Հաշվի առնելով համայնքի բնակչության կարիքները՝ նախատեսվում է ստեղծել բազմաֆունկցիոնալ մարզա-ժամանցային համալիր, որը ներառելու է բակային ֆուտբոլի և բասկետբոլի դաշտ, Street Workout մարզահրապարակ և ժամանակակից խաղահրապարակ:*
Առաջարկ-նախագիծ ներկայացրած համայնքի բնակիչը /հասարակական միավորումը/քաղաքացիական նախաձեռնությունը	*Անուն, հայրանուն, ազգանուն,* Մանվել Գրիգորյան *016203416, տրվել է 01.07.2024,040* Ռեստարտ Գավառ ՀԿ *պետական գրանցման համարը*
Առաջարկ-նախագծի հանրային քննարկումը	*Հղում 1.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 հանրային քննարկումների եվ լսումների փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=9917e0e1-862e-49cc-9373-42d2f0acc796 *Հղում 2.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 թվականի գործընթացի նախնական գնահատման փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=ebc11364-98bb-4a91-aba6-909ddc5306c9
Առաջարկ-նախագծի օգտին քվեարկության արդյունքները	*Մասնակցելու իրավունք ունեցող 45000 բնակչի ընդհանուր թվաքանակի, դիտումների և հավանումների ցուցանիշներով.* *1.* ***Սպորտ + Ժամանց Գավառում*** *– 6165 դիտում, 1130 հավանում (2.23%)* *2.* ***Նորատուս բնակավայրի Հ. Թումանյան փողոցի բարեկարգում*** *– 4619 դիտում, 1076 հավանում (2.03%)* *3.* ***Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս*** *– 3493 դիտում, 1050 հավանում (1.92%)* *4.* ***Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում*** *– 7851 դիտում, 1007 հավանում (1.90%)* *5.* ***Կարեյան փողոցի եզրային հատվածների մաքրում, ճանապարհի լայնացում և բարեկարգում*** *– 1918 դիտում, 438 հավանում (0.86%)* *6.* ***Սարուխանի Մշակույթի Տան Վերածնունդ*** *– 1801 դիտում, 330 հավանում (0.58%)* *7.* ***Սպորտը ՝ համայնքի համար*** *– 3007 դիտում, 303 հավանում (0.55%)* *8.* ***Կարմիրգյուղի բռնցքամարտի սիրողական ակումբ*** *– 1200 դիտում, 290 հավանում (0.50%)* *9.* ***Ճանաչված Ծովազարդ*** *– 708 դիտում, 184 հավանում (0.41%)* *10.* ***«ԴԵՊԻ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ»*** *– 1299 դիտում, 142 հավանում (0.29%)*

	*11. **Լճափի բնակավայրի տոնակատարությունների համար գույքի ձեռք բերում** – 1517 դիտում, 120 հավանում (0.27%)* *12. **«Գրքի տանիք» – կրթության ու մշակույթի նոր շունչ Բերդկունքում** – 397 դիտում, 102 հավանում (0.23%)* *13. **Տուրիզմի կենտրոն** – 339 դիտում, 96 հավանում (0.21%)* *14. **Բարի գալուստ գրադարան** – 226 դիտում, 30 հավանում (0.06%)*
Ծրագրի անվանումը	***Սպորտ + ժամանց Գավառում***
Մարզը, համայնքը, բնակավայրը	*ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ համայնք, քաղաք Գավառ, Ազատության փ.*
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	*Համայնք՝ 62547 մարդ, ծրագիրն ընդգրկող բնակավայր՝ 29155 մարդ*
Ծրագրի նպատակը	*Ծրագրի հիմնական նպատակն է առողջ և ակտիվ համայնք ձևավորել՝ բնակիչներին տրամադրելով անվտանգ, ժամանակակից և մատչելի մարզահրապարակներ ու ժամանցի գոտիներ:*
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը և դրա իրականացման անհրաժեշտությունը	*Գավառ համայնքի բնակչության համար առողջ ապրելակերպի խթանումը, հանրային տարածքների բարեկարգումը և երիտասարդների համար սպորտով զբաղվելու հնարավորությունների ստեղծումը դարձել են առաջնահերթ խնդիրներ: Այս պահին համայնքում բացակայում են կամ խիստ սահմանափակ են լավ պայմաններով ապահովված մարզահրապարակները, ինչն ազդում է թե՛ բնակիչների ակտիվության, թե՛ նրանց ֆիզիկական զարգացման վրա:* *Այն հատվածում, որտեղ նախատեսվում է ծրագրի իրականացումը, նախկինում գործել են երկու խաղահրապարակ, սակայն վերջին տասնամյակների ընթացքում դրանք քայքայվել են և դարձել ոչ պիտանի օգտագործման համար: Այս տարածքների վերականգնումը ոչ միայն կապահովի մատչելի սպորտային ենթակառուցվածքներ, այլև կնպաստի համայնքային կյանքի աշխուժացմանը:* ***Հիմնական խնդիրները, որոնք լուծում է ծրագիրը*** • ***Մարզա-ժամանցային ենթակառուցվածքների բացակայություն*** *Գավառ համայնքում չկան բավարար չափով բարեկարգ մարզահրապարակներ, որոնք կհամապատասխանեն անվտանգության և հարմարավետության չափանիշներին: Հատկապես բացակայում են ժամանակակից Street Workout մարզահրապարակներ, որտեղ երիտասարդները և տարբեր տարիքային խմբեր կարող են անվճար զբաղվել սպորտով:* • ***Երիտասարդության շրջանում առողջ ապրելակերպի պասիվացում*** *Ակտիվ հանգստի և սպորտային զարգացման սահմանափակ հնարավորությունների պատճառով համայնքի երիտասարդության շրջանում տարածված են պասիվ ժամանցի ձևեր, ինչն ազդում է ինչպես նրանց ֆիզիկական, այնպես էլ հոգեբանական առողջության վրա:* • ***Հասարակական միջավայրի բարելավման անհրաժեշտություն*** *Համայնքի որոշ հատվածներում կան չօգտագործվող տարածքներ, որոնք տարիների ընթացքում վերածվել են աղբավայրերի կամ անխնամ գոտիների: Այս ծրագիրը հնարավորություն կտա վերածել այդ տարածքը ակտիվ համայնքային հանգույցի:* • ***Համայնքային ներգրավվածության պակաս*** *Համայնքի ներսում սպորտային միջոցառումների և առողջ ապրելակերպի քարոզչության պակասի հետևանքով երիտասարդության ներգրավվածությունը հասարակական կյանքում նվազել է:* *Համայնքի 2024 թվականի բյուջեով նախատեսված ծրագրերը հիմնականում*

	ուղղված են եղել ճանապարհների վերանորոգմանը, կանաչապատման աշխատանքներին և կոմունալ ենթակառուցվածքների բարելավմանը: ***Հիմնական տարբերությունները՝*** • *2024 թվականի բյուջեում նախատեսված ծրագրերում ընդգրկված չեն եղել մարզահրապարակների կառուցման կամ վերակառուցման աշխատանքներ:* • *Չկա այլ ծրագիր, որը միտված լինի Street Workout մարզահրապարակի ստեղծմանը՝ հաշվի առնելով նաև ներառական սպորտային հնարավորությունների տրամադրումը:* • *Նախատեսվող ծրագիրը լրացնում է համայնքային զարգացման ռազմավարական ուղղությունները՝ առանց կրկնվելու այլ նախաձեռնությունների հետ:* *Հաշվի առնելով այս հանգամանքները՝ նախաձեռնող խումբը ներկայացնում է այս նախաձեռնությունը՝ որպես նորարարական և համայնքի համար կենսական նշանակություն ունեցող ծրագիր, որն էապես կբարելավի Գավառի բնակիչների կյանքի որակը:* ***Ծրագրի իրականացումը ոչ միայն կլուծի առկա խնդիրները, այլև կապահովի համայնքի սոցիալ-մշակութային զարգացման նոր հնարավորություններ:***
Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, որոնց միջոցով պետք է հասնել ծրագրի իրականացման նպատակին	*Ծրագրի իրականացման արդյունքում Գավառ համայնքում կստեղծվի բազմաֆունկցիոնալ մարզա-ժամանցային տարածք, որը կհանդիսանա առողջ ապրելակերպի խթանման, սպորտի զարգացման և համայնքային կյանքի ակտիվացման կարևոր հարթակ:* *Ծրագրի շրջանակներում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝* 1. ***Համայնքի բնակիչների առողջության և ֆիզիկական ակտիվության խթանում*** *– Արդյունքում կավելանա սպորտով և ակտիվ հանգստով զբաղվող քաղաքացիների թիվը, ինչը կնպաստի առողջ ապրելակերպի մշակույթի ձևավորմանը:* 2. ***Երիտասարդների և երեխաների զբաղվածության ապահովում*** *– Ստեղծված ենթակառուցվածքները հնարավորություն կտան համայնքի երիտասարդներին ու երեխաներին անվտանգ և կառուցողական միջավայրում անցկացնել ազատ ժամանակը:* 3. ***Ժամանակակից և անվտանգ միջավայրի ձևավորում*** *– Բարեկարգ և միջազգային չափորոշիչներին համապատասխանող մարզահրապարակները կնպաստեն ոչ միայն համայնքի գեղագիտական տեսքի բարելավմանը, այլև բնակիչների անվտանգությանը:* 4. ***Սպորտային մշակույթի խթանում և միջոցառումների կազմակերպում*** *– Հնարավորություն կստեղծվի անցկացնելու մարզական միջոցառումներ, մրցումներ և բաց դասընթացներ, ինչը կնպաստի համայնքային կյանքի ակտիվացմանը:* ***Ծրագրի համապատասխանությունը ազգային և համայնքային զարգացման ռազմավարություններին*** *Ծրագիրը համահունչ է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության «Առողջ հասարակություն» ռազմավարությանը, որը ներառում է բնակչության առողջության և կյանքի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ: Բացի այդ, այն համահունչ է Գավառ համայնքի զարգացման ռազմավարական ծրագրին, որն ընդգրկում է համայնքային ենթակառուցվածքների բարելավում, բնակչության սոցիալական ու մշակութային զարգացման խթանում և երիտասարդության համար նոր հնարավորությունների ստեղծում:* ***Ծրագրի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները***

	Ծրագրի ավարտից հետո ակնկալվում են հետևյալ միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները՝
	• ***Միջնաժամկետ ազդեցություններ***
	    o *Մարզահրապարակների ակտիվ օգտագործման շնորհիվ կմեծանա սպորտով զբաղվողների թիվը:*
	    o *Երիտասարդները կստանան նոր հմտություններ և կսկսեն կազմակերպել սպորտային միջոցառումներ:*
	    o *Համայնքում կբարելավվի ընդհանուր ֆիզիկական պատրաստվածության մակարդակը:*
	• ***Երկարաժամկետ ազդեցություններ***
	    o *Կձևավորվի առողջ ապրելակերպի մշակույթ, որն ամուր հիմք կհանդիսանա համայնքի բնակիչների առողջության պահպանման համար:*
	    o *Հնարավոր կլինի ներգրավել մարզական և առողջապահական ծրագրեր, որոնք էլ ավելի կամրապնդեն ստեղծված ենթակառուցվածքները:*
	    o *Համայնքն ավելի գրավիչ կդառնա երիտասարդ ընտանիքների և նոր բնակիչների համար՝ ապահովելով նրանց համար որակյալ ժամանցի և զարգացման միջավայր:*
	Ծրագրի հաջող իրականացումը կապահովի երկարատև և շարունակական ազդեցություն Գավառ համայնքի զարգացման վրա՝ ստեղծելով նոր հնարավորություններ բոլոր տարիքային խմբերի բնակիչների համար:

Ծրագրի արդյունքներին հասնելու միջոցառումները	*Ծրագրի հաջող իրականացման համար նախատեսվում են հետևյալ հիմնական միջոցառումները՝ տրամաբանական հերթականությամբ և հստակ ժամկետներով:* ***1. Նախապատրաստական աշխատանքներ (1-2 ամիս)*** • *Տարածքի նախնական ուսումնասիրություն և չափագրում – Կանցկացվի տարածքի տեխնիկական հետազոտություն, կկազմվի չափագրման փաստաթուղթ:* • *Ծրագրի տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում – Մշակման փուլում կիրականացվի նախագծային աշխատանք՝ ներառելով տարածքի գծագրեր, ծախսերի նախահաշիվ և տեխնիկական պայմանների հստակեցում:* • *Մրցույթների կազմակերպում և կապալառուների ընտրություն – Կանցկացվի բաց մրցույթ՝ աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպության ընտրության համար:* ***2. Կառուցման և բարեկարգման փուլ (3-5 ամիս)*** *Հողային և նախապատրաստական աշխատանքներ – Տարածքը կմաքրվի, կհարթեցվի, կկատարվեն հիմքի ամրացման աշխատանքներ:* ***Ֆուտբոլի և բասկետբոլի դաշտի կառուցում –*** • *Հատուկ հակավնասվածքային ծածկույթի տեղադրում* • *Նշագծումների կիրառում* • *Ցանկապատի տեղադրում* • *Լուսավորության ապահովում* • *Նստարանների տեղադրում* ***Street Workout մարզահրապարակի տեղադրում –*** • *Սպորտային սարքավորումների տեղադրում (տուրնիկներ, զուգաձողեր, շվեդական պատ, շարժասայլակով մարզվողների համար հարմարեցված հատվածներ)* • *Հատակային ծածկույթի ապահովում* • *Անվտանգության ստուգում* ***Խաղահրապարակի բարեկարգում և արդիականացում –***

	• *Ժամանակակից խաղային սարքերի տեղադրում* • *Երեխաների անվտանգության ապահովման նպատակով հատուկ հատակի տեղադրում* • *Նստարանների և ցանկապատի տեղադրում* ***3. Վերջնական հանձնում և փորձարկման փուլ (1 ամիս)*** ***Հանձնման գործընթաց և որակի ստուգում*** *– Աշխատանքներն ավարտելուց հետո կանցկացվի փորձաքննություն՝ համապատասխանության ստուգման համար:* *Հանրային բացում և տեղեկատվական արշավ – Կկազմակերպվի բացման արարողություն, ինչպես նաև համայնքի բնակիչներին կտեղեկացվի նոր հնարավորությունների մասին:* ***Մարզական և մշակութային միջոցառումների կազմակերպում*** *– Ծրագրի ավարտից հետո համայնքում կիրականացվեն փորձնական մարզումներ և միջոցառումներ՝ տարածքի ակտիվ օգտագործման խթանման նպատակով:* *Այս միջոցառումների հետևողական և հստակ իրականացումը կապահովի ծրագրի արդյունքների լիարժեք իրագործումը՝ նպաստելով համայնքի բնակիչների սոցիալական, մշակութային և առողջ ապրելակերպի զարգացմանը:*
Ծրագրի ազդեցությունը համայնքի և շահառուների վրա	*Ծրագրի իրականացման արդյունքում ուղղակիորեն կօգտվեն Գավառ քաղաքի շուրջ* ***29,155 բնակիչներ*** *՝ ներառելով երեխաներին, երիտասարդներին, մեծահասակներին և տարեցներին:* ***Ծրագրի ազդեցությունը շահառուների եկամտի, խնայողությունների և հարմարավետության վրա*** ***Եկամտի ավելացում և աշխատատեղերի ստեղծում*** • *Ծրագրի իրականացման ընթացքում ներգրավվելու են տեղական շինարարական ընկերություններ, ծառայություններ մատուցողներ, մարզական և ժամանցային միջոցառումների կազմակերպիչներ, ինչը կխթանի տնտեսական ակտիվությունը:* • *Մարզա-ժամանցային տարածքի գործարկմամբ հնարավոր կլինի կազմակերպել սպորտային մրցումներ, տոնական միջոցառումներ, կրթական ծրագրեր, ինչը կբացի նոր աշխատատեղեր՝ մարզիչների, սպասարկող անձնակազմի և միջոցառումների կազմակերպիչների համար:* ***Խնայողությունների ավելացում*** • *Երիտասարդները և ընտանիքները, ովքեր նախկինում ստիպված էին մարզվելու կամ երեխաներին խաղահրապարակ տանելու համար այցելել հարևան համայնքներ, հնարավորություն կունենան օգտվելու որակյալ ենթակառուցվածքներից տեղում՝ խնայելով ճանապարհածախսը:* ***Հարմարավետության ապահովում*** • *Բնակիչները կստանան ժամանակակից, բազմաֆունկցիոնալ, ապահով և հարմարավետ մարզա-ժամանցային գոտի՝ ի տարբերություն ներկայումս անբավարար վիճակում գտնվող հանրային տարածքների:* • *Մարզական և ժամանցային տարբերակների բազմազանությունն ապահովելու է համայնքի բնակիչների ժամանցի որակի բարելավում, ինչը կնպաստի առողջ ապրելակերպի տարածմանը:* • *Շարժասայլակով անձանց համար նախատեսված մարզասարքերի առկայությունը կապահովի ներառական միջավայր՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ստեղծելով հավասար հնարավորություններ:* ***Ծրագրի կարևորությունը համայնքի զարգացման համար*** ***Համայնքային կյանքի ակտիվացում*** *– Մարզահրապարակի և խաղահրապարակի առկայությունը կնպաստի բնակիչների միջև շփման ու*

<table>
<tr><td></td><td>համայնքային կապերի ամրապնդմանը:
Առողջ ապրելակերպի խթանում – Մարզվելու, շարժվելու և ֆիզիկական ակտիվությամբ զբաղվելու հնարավորությունների ստեղծումը կնպաստի առողջ ապրելակերպի մշակույթի ձևավորմանը:
Համայնքի ենթակառուցվածքների բարելավում – Ծրագրի իրականացումը կնպաստի համայնքի ընդհանուր քաղաքաշինական բարելավմանը՝ ստեղծելով կանաչապատ, բարեկարգ և անվտանգ միջավայր:</td></tr>
<tr><td>Համայնքի 2024 թվականի փաստացի և 2025 թվականի հաստատված բյուջեն</td><td>Ներկայացնել եկամուտները, ծախսերը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասի ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով (հազ.դրամ)
<table>
<tr><th></th><th>2024 թ. փաստացի</th><th>2025 թ. հաստատված</th></tr>
<tr><td>Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի եկամուտներ
որից՝</td><td>3411710,8</td><td>3079752,5</td></tr>
<tr><td>- վարչական բյուջեի եկամուտներ</td><td>2737697,1</td><td>3079752,5</td></tr>
<tr><td>- ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ</td><td>1316234,2</td><td>920000,0</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի ծախսեր,
որից՝</td><td>3322745,1</td><td>3430383,1</td></tr>
<tr><td>- վարչական բյուջեի ծախսեր</td><td>2400489,9</td><td>3085232,7</td></tr>
<tr><td>- ֆոնդային բյուջեի ծախսեր</td><td>1564475,8</td><td>1265150,4</td></tr>
<tr><td>Համայնքի ֆոնդային բյուջեի ծախսերը, որից՝</td><td>1645094,1</td><td>1465033,6</td></tr>
<tr><td>-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ</td><td>63483,8</td><td>186768,3</td></tr>
<tr><td>-ռազմանական պաշտպանություն</td><td>12040,0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>- տնտ. Հարաբերություններ՝ ճանապարհային տրանսպորտ
Գյուղատնտեսություն
ոռոգում</td><td>907435,9</td><td>795322,6</td></tr>
<tr><td>-շրջակա միջավայրի պաշտպանություն</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>-բնակարանային շինարարություն</td><td>120618,0</td><td>91500,0</td></tr>
<tr><td>-հանգիստ, մշակույթ եւ կրոն</td><td>190437,5</td><td>223417,8</td></tr>
<tr><td>-կրթություն</td><td>351078,9</td><td>168024,9</td></tr>
<tr><td>-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ</td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Ծրագրի ընդհանուր բյուջեն, որից՝</td><td>.............. հազ. դրամ (100%)</td></tr>
<tr><td>պետական ֆինանսավորման գումարը</td><td>.............. հազ. դրամ (.....%)</td></tr>
<tr><td>համայնքի կողմից ներդրվող մասնաբաժնի չափը</td><td>.............. հազ. դրամ (.....%)</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի իրականացման տևողությունը</td><td>Սկիզբը՝___ __________2025 թ.

Ավարտը՝___ __________2025 թ.</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի ծախսերը</td><td>Ներկայացնել ծրագրով նախատեսվող ծախսերի խոշորացված հաշվարկները՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների, և վերջիններիս գնագոյացման աղբյուրները: Ծախսերը պետք է լինեն իրատեսական, ֆինանսական հաշվարկները՝ հնարավորինս հստակ և հիմնավոր: Սարք-սարքավորումների ձեռքբերման դեպքում ներկայացնել առնվազն երեք կազմակերպությունների</td></tr>
</table>

	կողմից տրված գնահարցումները:
Ամսաթիվ	*___ __________ 2025 թ.*

Համայնքի տնտեսական պատասխանատու
Հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստը

____

____

Համայնքի ղեկավար _________________
(անունը, ազգանունը)

Կ. Տ

Հ Ա Յ Տ Ն 2

Հայաստանի Հանրապետության համայնքներում մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագրերի իրականացմանն ուղղված սուբվենցիաների

Առաջարկ-նախագիծը, որի հիման վրա մշակվել է մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագիրը	***Առաջարկ- Նորատուս բնակավայրի Թումանյան փողոցի բարեկարգման ծրագիր*** ***առաջարկ-*** *Թումանյան փողոցում, որտեղ բնակվում են 18 տնային տնտեսություններ և 74 բնակիչ, առկա է բարեկարգման և կանաչապատման խիստ անհրաժեշտություն: Ճանապարհի ներկայիս վիճակը չի ապահովում համայնքի բնակիչների համար անվտանգ և հարմարավետ միջավայր, ինչը բացասաբար է անդրադառնում նրանց առօրյայի, տեղաշարժի և սոցիալական կյանքի վրա: Բարեկարգված և կանաչապատ փողոցը ոչ միայն կբարելավի շրջակա միջավայրը, այլև կնպաստի բնակիչների կյանքի որակի բարձրացմանը՝ խթանելով համայնքային կապերն ու ներգրավվածությունը:*
Առաջարկ-նախագիծ ներկայացրած համայնքի բնակիչը /հասարակական միավորումը/քաղաքացիական նախաձեռնությունը	*Անուն, հայրանուն, ազգանուն,* Մարիամ Հայրապետյան *AX0361712, տրվել է 13.07.2024, 040* *հասարակական միավորման անվանումը, պետական գրանցման համարը*
Առաջարկ-նախագծի հանրային քննարկումը	*Հղում 1.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 հանրային քննարկումների եվ լսումների փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=9917e0e1-862e-49cc-9373-42d2f0acc796 *Հղում 2.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 թվականի գործընթացի նախնական գնահատման փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=ebc11364-98bb-4a91-aba6-909ddc5306c9
Առաջարկ-նախագծի օգտին քվեարկության արդյունքները	*Մասնակցելու իրավունք ունեցող 45000 բնակչի ընդհանուր թվաքանակի, դիտումների և հավանումների ցուցանիշներով.* *1.* ***Սպորտ + Ժամանց Գավառում*** *– 6165 դիտում, 1130 հավանում (2.23%)* *2.* ***Նորատուս բնակավայրի Հ. Թումանյան փողոցի բարեկարգում*** *– 4619 դիտում, 1076 հավանում (2.03%)* *3.* ***Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս*** *– 3493 դիտում, 1050 հավանում (1.92%)* *4.* ***Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում*** *– 7851 դիտում, 1007 հավանում (1.90%)* *5.* ***Կարեյան փողոցի եզրային հատվածների մաքրում, ճանապարհի լայնացում և բարեկարգում*** *– 1918 դիտում, 438 հավանում (0.86%)* *6.* ***Սարուխանի Մշակույթի Տան Վերածնունդ*** *– 1801 դիտում, 330 հավանում (0.58%)* *7.* ***Սպորտը ՝ համայնքի համար*** *– 3007 դիտում, 303 հավանում (0.55%)*

	*8. **Կարմիրգյուղի բռնցքամարտի սիրողական ակումբ** – 1200 դիտում, 290 հավանում (0.50%)* *9. **Ճանաչված Ծովազարդ** – 708 դիտում, 184 հավանում (0.41%)* *10. **«ԴԵՊԻ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ»** – 1299 դիտում, 142 հավանում (0.29%)* *11. **Լճափի բնակավայրի տոնակատարությունների համար գույքի ձեռք բերում** – 1517 դիտում, 120 հավանում (0.27%)* *12. **«Գրքի տանիք» – կրթության ու մշակույթի նոր շունչ Բերդկունքում** – 397 դիտում, 102 հավանում (0.23%)* *13. **Տուրիզմի կենտրոն** – 339 դիտում, 96 հավանում (0.21%)* *14. **Բարի գալուստ գրադարան** – 226 դիտում, 30 հավանում (0.06%)*
Ծրագրի անվանումը	***Նորատուս բնակավայրի Թումանյան փողոցի բարեկարգման ծրագիր***
Մարզը, համայնքը, բնակավայրը	*ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ համայնք, Նորատուս բնակավայր, Հ.Թումանյան փողոց*
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	*Համայնք՝ 62547 մարդ, ծրագիրն ընդգրկող բնակավայր՝ 6276 մարդ*
Ծրագրի նպատակը	*Բարեկարգել և կանաչապատել Թումանյան փողոցը՝ ստեղծելով անվտանգ, բարեկարգ և գրավիչ միջավայր, որը կբարելավի հասարակական կյանքի որակը, կնպաստի բնակիչների կենսակերպի աշխուժացմանը և համայնքային համախմբվածությանը:*
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը և դրա իրականացման անհրաժեշտությունը	*Թումանյան փողոցում, որտեղ բնակվում են 18 տնային տնտեսություններ և 74 բնակիչ, առկա է բարեկարգման և կանաչապատման անհրաժեշտություն: Պարզապես բավարար չէ, որ փողոցը լինի ֆիզիկապես գոյություն ունեցող ճանապարհ, այն պետք է ապահովի անվտանգ և հարմարավետ միջավայր համայնքի բնակիչների համար: Հաշվի առնելով համայնքի զարգացման առաջնահերթությունները՝ այս ծրագիրը միտված է ոչ միայն ենթակառուցվածքային բարելավմանը, այլև համայնքի բնակիչների կյանքի որակի բարձրացմանը: Կանաչ տարածքների բացակայությունը և լուսավորության ոչ բավարար մակարդակը խոչընդոտում են բնակիչների տեղաշարժին, սոցիալական ակտիվությանը և առողջ կենսակերպի ձևավորմանը:* ***Հիմնական խնդիրները, որոնք լուծում է ծրագիրը*** • *Անբարեկարգ փողոցն ու մայթերի բացակայությունը, որոնք դժվարացնում են տեղաշարժը, հատկապես՝ երեխաների և տարեցների համար:* • *Բնապահպանական և առողջապահական խնդիրներ՝ օդի աղտոտվածության բարձր մակարդակի և կանաչ տարածքների բացակայության պատճառով:* • *Անբավարար լուսավորությունը, որը նվազեցնում է անվտանգությունը գիշերային ժամերին:* • *Սոցիալական կյանքի պասիվություն՝ խթանման համար հարմար տարածքների բացակայության հետևանքով:* *Համայնքի 2024 թվականի բյուջեով նախատեսված ծրագրերը հիմնականում ուղղված են եղել ճանապարհների վերանորոգմանը, կանաչապատման*

	աշխատանքներին և կոմունալ ենթակառուցվածքների բարելավմանը: ***Հիմնական տարբերությունները՝*** • *Համայնքի ակտիվ ներգրավվածությունը ծրագրի բոլոր փուլերում՝ բնակիչների առաջարկների հավաքագրումից մինչև իրականացման գործընթաց:* • *Կանաչապատման հատուկ մոտեցումը, ներառյալ ոչ միայն ծառատունկը, այլև ճեմուղիների ստեղծումը և հանգստի գոտիների կազմակերպումը:* • *Նպատակային լուծումներ անվտանգ տեղաշարժի ապահովման համար՝ հաշվի առնելով երեխաների, տարեցների և սահմանափակ կարողություններ ունեցող անձանց կարիքները:* • *Շեշտադրումը ոչ միայն ենթակառուցվածքների բարելավման, այլև համայնքի սոցիալական կյանքի աշխուժացման վրա:* *Հաշվի առնելով այս հանգամանքները՝ նախաձեռնող խումբը ներկայացնում է այս ծրագիրը՝ որպես համայնքի համար առաջնային նշանակություն ունեցող նախաձեռնություն, որը կապահովի Նորատուս բնակավայրի՝ Թումանյան փողոցի բնակիչների կյանքի որակի էական բարելավում: Այն ոչ միայն կլուծի առկա խնդիրները, այլև կնպաստի համայնքի ընդհանուր զարգացմանը՝ ստեղծելով նոր հնարավորություններ սոցիալական և մշակութային ակտիվության համար: Նախագծի իրականացումը կվերափոխի փողոցը՝ դարձնելով այն ավելի անվտանգ, կանաչ և կենսունակ համայնքային տարածք:*
Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, որոնց միջոցով պետք է հասնել ծրագրի իրականացման նպատակին	*Ծրագրի իրագործման արդյունքում Նորատուս բնակավայրում կստեղծվի բարեկարգ, կանաչապատ և անվտանգ փողոց, որը կդառնա ոչ միայն հարմարավետ տեղաշարժի, այլև համայնքային կյանքի աշխուժացման տարածք:* *Ծրագրի շրջանակներում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝* • ***Համայնքի բնակիչների կենսամակարդակի բարելավում*** *– Վերանորոգված ճանապարհները և կանաչ տարածքները կապահովեն հարմարավետ միջավայր, որն իր հերթին կնպաստի բնակիչների առողջության պահպանմանը և ֆիզիկական ակտիվության խթանմանը:* • ***Անվտանգ և ժամանակակից ենթակառուցվածքների ստեղծում*** *– Ճանապարհային ծածկույթի բարելավումը, լուսավորության և երթևեկության կանոնակարգման միջոցների ներդրումը կնպաստեն փողոցի անվտանգությանը, հատկապես երեխաների և տարեցների համար:* • ***Բնապահպանական իրավիճակի բարելավում*** *– Ծառատունկի և կանաչ տարածքների ավելացման շնորհիվ կկրճատվի օդի աղտոտվածությունը, կբարելավվի միկրոկլիման և կստեղծվի էկոլոգիապես բարենպաստ միջավայր:* • ***Համայնքային կյանքի աշխուժացում*** *– Բարեկարգված փողոցը կխթանի բնակիչների փոխգործակցությունն ու սոցիալական ակտիվությունը՝ ստեղծելով նոր հնարավորություններ համայնքային միջոցառումների և հավաքների համար:*

	Ծրագրի համապատասխանությունը ազգային և համայնքային զարգացման ռազմավարություններին *Ծրագիրը համահունչ է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության «Կանաչ և կայուն համայնքներ» ռազմավարությանը, որը նպատակ ունի բարելավել բնակչության կյանքի որակը՝ ենթակառուցվածքների և շրջակա միջավայրի զարգացման միջոցով: Այն նաև համահունչ է Գավառ համայնքի Նորատուս բնակավայրի զարգացման ծրագրերին, որոնք ընդգրկում են ճանապարհային համակարգի բարելավում, կանաչապատ տարածքների ընդլայնում և համայնքային ներառականության բարձրացում:* ***Ծրագրի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները*** *Ծրագրի ավարտից հետո ակնկալվում են հետևյալ միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները՝* ***Միջնաժամկետ ազդեցություններ*** • *Բարեկարգ ճանապարհների շնորհիվ կբարելավվի բնակիչների տեղաշարժի հարմարավետությունը և անվտանգությունը:* • *Կանաչապատման աշխատանքների շնորհիվ կբարելավվի շրջակա միջավայրի որակը:* • *Կմեծանա համայնքային միջոցառումների և սոցիալական փոխազդեցությունների թիվը:* ***Երկարաժամկետ ազդեցություններ*** • *Համայնքի բնակիչների մոտ կձևավորվի էկոլոգիապես պատասխանատու մտածողություն:* • *Կառաջանան նոր հնարավորություններ զբոսաշրջության և ներդրումների համար, ինչը կնպաստի համայնքի տնտեսական զարգացմանը:* • *Նորատուս բնակավայրն ավելի գրավիչ կդառնա երիտասարդ ընտանիքների և նոր բնակիչների համար՝ առաջարկելով նրանց բարելավված քաղաքային միջավայր:* *Ծրագրի հաջող իրականացումը կապահովի Նորատուս բնակավայրի սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական զարգացումը՝ ստեղծելով երկարաժամկետ և կայուն ազդեցություն բնակիչների կյանքի որակի վրա*
Ծրագրի արդյունքներին հասնելու միջոցառումները	*Ծրագրի հաջող իրականացման համար նախատեսվում են հետևյալ հիմնական միջոցառումները՝ տրամաբանական հերթականությամբ և հստակ ժամկետներով:* ***1. Նախապատրաստական աշխատանքներ (1-2 ամիս)*** • ***Տարածքի նախնական ուսումնասիրություն և չափագրում*** *– Կանցկացվի տարածքի տեխնիկական հետազոտություն՝ ներառելով ճանապարհային ծածկույթի, մայթերի և լուսավորության վիճակի գնահատում:* • ***Ծրագրի տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում*** *– Մշակման փուլում կիրականացվի նախագծային աշխատանք՝ ներառելով տարածքի գծագրեր, ծախսերի նախահաշիվ և տեխնիկական պայմանների հստակեցում:* • ***Մրցույթների կազմակերպում և կապալառուների ընտրություն*** *– Կանցկացվի բաց մրցույթ՝ վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպության ընտրության համար:* ***2. Կառուցման և բարեկարգման փուլ (3-5 ամիս)*** • *Տրանսպորտային երթևեկության կարգավորման միջոցառումների*

	իրականացում (նշագծում, ճանապարհային նշանների տեղադրում) • *Տարածքի լուսավորության համակարգի արդիականացում* • *Նոր ծառերի և թփերի տնկում* • *Հանգստի գոտիների ստեղծում* • *Նստարանների և աղբամանների տեղադրում* ***3. Վերջնական հանձնում և փորձարկման փուլ (1 ամիս)*** • ***Հանձնման գործընթաց և որակի ստուգում*** *– Աշխատանքներն ավարտելուց հետո կանցկացվի փորձաքննություն համապատասխանության ստուգման համար։* • ***Հանրային բացում և տեղեկատվական արշավ*** *– Կկազմակերպվի բացման արարողություն, ինչպես նաև համայնքի բնակիչներին կտեղեկացվի բարեկարգված տարածքի նոր հնարավորությունների մասին։* • ***Համայնքային միջոցառումների կազմակերպում*** *– Ծրագրի ավարտից հետո կիրականացվեն մշակութային և հասարակական միջոցառումներ համայնքային կյանքի ակտիվացման նպատակով։*
Ծրագրի ազդեցությունը համայնքի և շահառուների վրա	*Ծրագրի իրականացման արդյունքում ուղղակիորեն կօգտվեն Գավառ քաղաքի շուրջ* ***6276 բնակիչներ՝*** *ներառելով երեխաներին, երիտասարդներին, մեծահասակներին և տարեցներին։* ***Ծրագրի ազդեցությունը շահառուների եկամտի, խնայողությունների և հարմարավետության վրա*** ***Եկամտի ավելացում և աշխատատեղերի ստեղծում*** • *Ծրագրի իրականացման ընթացքում ներգրավվելու են շինարարական ընկերություններ, ծառայություններ մատուցողներ, ինչպես նաև համայնքային բարեկարգման և սպասարկման ոլորտի մասնագետներ, ինչը կխթանի տնտեսական ակտիվությունը։* • *Կանաչապատման, ճանապարհների բարելավման և լուսավորության արդիականացման շնորհիվ համայնքը կդառնա ավելի գրավիչ զբոսաշրջիկների համար, ինչը կարող է նպաստել տեղական բիզնեսների՝ ռեստորանների, սրճարանների և խանութների եկամուտների աճին։* • *Վերանորոգված տարածքների օգտագործմամբ հնարավոր կլինի կազմակերպել հասարակական միջոցառումներ, տոնավաճառներ և մշակութային փառատոններ, ինչը կբացի նոր աշխատատեղեր միջոցառումների կազմակերպիչների, տեխնիկական անձնակազմի և սպասարկման ոլորտի աշխատակիցների համար։* ***Խնայողությունների ավելացում*** *Բնակիչները, ովքեր նախկինում ստիպված էին օգտվել այլ համայնքների բարեկարգ ենթակառուցվածքներից, կկարողանան տեղում օգտվել որակյալ ճանապարհներից, կանաչապատ տարածքներից և հարմարավետ հանգստի գոտիներից՝ խնայելով ժամանակն ու ֆինանսական միջոցները։* ***Հարմարավետության ապահովում*** *Կանաչապատ, լավ լուսավորված և բարեկարգ փողոցները կբարձրացնեն քաղաքի ընդհանուր հարմարավետության մակարդակը, ինչը կդյուրացնի բնակիչների առօրյա տեղաշարժը։* ***Ծրագրի կարևորությունը համայնքի զարգացման համար*** ***Համայնքային կյանքի ակտիվացում*** *– Բարեկարգված փողոցները, հանրային*

<table>
<tr><td></td><td>հանգստի գոտիները և կանաչապատ տարածքները կնպաստեն համայնքի բնակիչների միջև սոցիալական փոխգործակցության ակտիվացմանը:
Անվտանգ և առողջ միջավայրի ապահովում – Նոր ճանապարհածածկույթի, լուսավորության և մայթերի բարելավման շնորհիվ կբարձրանա փողոցների անվտանգությունը, կստեղծվի ավելի բարենպաստ միջավայր հետիոտնի և տրանսպորտի համար:
Համայնքի ենթակառուցվածքների բարելավում – Ծրագրի իրականացումը կնպաստի համայնքի ընդհանուր քաղաքաշինական զարգացմանը՝ ստեղծելով կանաչապատ, հարմարավետ և ապահով քաղաքային տարածք:</td></tr>
<tr><td>Համայնքի 2024 թվականի փաստացի և 2025 թվականի հաստատված բյուջեն</td><td>Ներկայացնել եկամուտները, ծախսերը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասի ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով (հազ.դրամ)
<table>
<tr><td></td><td>2024 թ. փաստացի</td><td>2025 թ. հաստատված</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի եկամուտներ
որից՝</td><td>3411710,8</td><td>3079752,5</td></tr>
<tr><td>- վարչական բյուջեի եկամուտներ</td><td>2737697,1</td><td>3079752,5</td></tr>
<tr><td>- ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ</td><td>1316234,2</td><td>920000,0</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի ծախսեր,
որից՝</td><td>3322745,1</td><td>3430383,1</td></tr>
<tr><td>- վարչական բյուջեի ծախսեր</td><td>2400489,9</td><td>3085232,7</td></tr>
<tr><td>- ֆոնդային բյուջեի ծախսեր</td><td>1564475,8</td><td>1265150,4</td></tr>
<tr><td>Համայնքի ֆոնդային բյուջեի ծախսերը, որից՝</td><td>1645094,1</td><td>1465033,6</td></tr>
<tr><td>-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ</td><td>63483,8</td><td>186768,3</td></tr>
<tr><td>-ռազմանական պաշտպանություն</td><td>12040,0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>- տնտ. Հարաբերություններ՝ ճանապարհային տրանսպորտ
Գյուղատնտեսություն
ոռոգում</td><td>907435,9</td><td>795322,6</td></tr>
<tr><td>-շրջակա միջավայրի պաշտպանություն</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>-բնակարանային շինարարություն</td><td>120618,0</td><td>91500,0</td></tr>
<tr><td>-հանգիստ, մշակույթ եւ կրոն</td><td>190437,5</td><td>223417,8</td></tr>
<tr><td>-կրթություն</td><td>351078,9</td><td>168024,9</td></tr>
<tr><td>-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ</td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Ծրագրի ընդհանուր բյուջեն, որից՝</td><td>............... հազ. դրամ (100%)</td></tr>
<tr><td>պետական ֆինանսավորման գումարը</td><td>............... հազ. դրամ (.....%)</td></tr>
<tr><td>համայնքի կողմից ներդրվող մասնաբաժնի չափը</td><td>............... հազ. դրամ (.....%)</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի իրականացման տևողությունը</td><td>Սկիզբը՝___ __________2025 թ.

Ավարտը՝___ __________2025 թ.</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի ծախսերը</td><td>Ներկայացնել ծրագրով նախատեսվող ծախսերի խոշորացված հաշվարկները՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների, և վերջիններիս ֆինանսավորման աղբյուրները: Ծախսերը պետք է լինեն իրատեսական, ֆինանսական</td></tr>
</table>

	հաշվարկները՝ հնարավորինս հստակ և հիմնավոր: Սարք-սարքավորումների ձեռքբերման դեպքում ներկայացնել առնվազն երեք կազմակերպությունների կողմից տրված գնահարցումները:
Ամսաթիվ	___ ___________ *2025 թ.*

Համայնքի տնտեսական պատասխանատու
Հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստը

____
____

Համայնքի ղեկավար ____________________
(անունը, ազգանունը)

Կ. Տ

Հ Ա Յ Տ Ն Յ

Հայաստանի Հանրապետության համայնքներում մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագրերի իրականացմանն ուղղված սուբվենցիաների

Առաջարկ-նախագիծը, որի հիման վրա մշակվել է մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագիրը	***Առաջարկ-*** ***Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս*** ***առաջարկ-*** *Նորատուս բնակավայրի Պ. Սևակ փողոցի երեխաները չունեն թաղամասին մոտ խաղահրապարակ, որից կարողանան օգտվել, բնակավայրում առկա են խաղահրապարակներ, որոնք սակայն, հեռու են և ամենօրյա այցելության համար ոչ հասանելի:Արդյունքում երեխաները հնարավորություն չեն ունենում զբաղվել տարիքին համապատասխան զարգացնող խաղերով: Թաղամասում առկա չեն արագության դաղարեցման ձողեր, ինչի պատճառով վարորդները երբեմն մեծ արագությամբ են վարում, ինչը վտանգում է փողոցում խաղացող երեխաներին: Թաղամասում մի քանի ճոճանակների և խաղային ատրակցիոնների տեղադրումը հնարավորություն կտա երեխաների ժամանցն ավելի հետաքրքիր դարձնել, նրանք չեն ձգտի մայրաքաղաք կամ մարզկենտրոն գնալ իրենց հետաքրքիր ժամանցն ապահովելու համար: Սա կօգնի, որ երեխաները սիրեն իրենց բնակավայրը, գնահատեն այն և ձգտեն իրենք ևս բարեկարգել:*
Առաջարկ-նախագիծ ներկայացրած համայնքի բնակիչը /հասարակական միավորումը/քաղաքացիական նախաձեռնությունը	*Անուն, հայրանուն, ազգանուն,* Անի Սարիբեկյան *AS0595943, տրվել է 29.04.2019, 040* *հասարակական միավորման անվանումը, պետական գրանցման համարը*
Առաջարկ-նախագծի հանրային քննարկումը	*Հղում 1.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 հանրային քննարկումների եվ լսումների փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=9917e0e1-862e-49cc-9373-42d2f0acc796 *Հղում 2.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 թվականի գործընթացի նախնական գնահատման փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=ebc11364-98bb-4a91-aba6-909ddc5306c9
Առաջարկ-նախագծի օգտին քվեարկության արդյունքները	*Մասնակցելու իրավունք ունեցող 45000 բնակչի ընդհանուր թվաքանակի, դիտումների և հավանումների ցուցանիշներով.* *1.* ***Սպորտ + Ժամանց Գավառում*** *– 6165 դիտում, 1130 հավանում (2.23%)* *2.* ***Նորատուս բնակավայրի Հ. Թումանյան փողոցի բարեկարգում*** *– 4619 դիտում, 1076 հավանում (2.03%)* *3.****Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս*** *– 3493 դիտում, 1050 հավանում (1.92%)* *4.* ***Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում*** *– 7851 դիտում, 1007 հավանում (1.90%)* *5.* ***Կարեյան փողոցի եզրային հատվածների մաքրում, ճանապարհի լայնացում և բարեկարգում*** *– 1918 դիտում, 438 հավանում (0.86%)*

	6. ***Սարուխանի Մշակույթի Տան Վերածնունդ*** *– 1801 դիտում, 330 հավանում (0.58%)* 7. ***Սպորտը ՝ համայնքի համար*** *– 3007 դիտում, 303 հավանում (0.55%)* 8. ***Կարմիրգյուղի բռնցքամարտի սիրողական ակումբ*** *– 1200 դիտում, 290 հավանում (0.50%)* 9. ***Ճանաչված Ծովազարդ*** *– 708 դիտում, 184 հավանում (0.41%)* 10. ***«ԴԵՊԻ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ»*** *– 1299 դիտում, 142 հավանում (0.29%)* 11. ***Լճափ բնակավայրի տնտեսությունների համար զույքի ձեռք բերում*** *– 1517 դիտում, 120 հավանում (0.27%)* 12. ***«Գրքի տանիք» – կրթության ու մշակույթի նոր շունչ Բերդկունքում*** *– 397 դիտում, 102 հավանում (0.23%)* 13. ***Տուրիզմի կենտրոն*** *– 339 դիտում, 96 հավանում (0.21%)* 14. ***Բարի գալուստ գրադարան*** *– 226 դիտում, 30 հավանում (0.06%)*
Ծրագրի անվանումը	***Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս***
Մարզը, համայնքը, բնակավայրը	*ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ համայնք, Նորատուս բնակավայր, Պ.Սևակ փողոց*
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	*Համայնք՝62547 մարդ, ծրագիրն ընդգրկող բնակավայր՝6276 մարդ*
Ծրագրի նպատակը	*Տեղադրել ճոճանակներ և խաղային ատրակցիոններ Նորատուս բնակավայրի Պ. Սևակ փողոցում՝ երեխաների ժամանցը դարձնելով հետաքրքիր, անվտանգ և հասանելի: Ստեղծել միջավայր, որը կնպաստի երեխաների ֆիզիկական, հոգեբանական և սոցիալական զարգացմանը:*
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը և դրա իրականացման անհրաժեշտությունը	*Նախատեսվում է Պ. Սևակ փողոցում կառուցել փոքր խաղահրապարակ նախատեսված տարբեր տարիքի երեխաների համար: Տարածքում կտեղադրվեն ճոճանակներ, սղարաններ, փոքր ատրակցիոններ, որոնք կծառայեն երեխաների ֆիզիկական զարգացմանը: Բացի այդ, թաղամասում առկա չեն արագության դադարեցման ձողեր, ինչը հաճախ բերում է վարորդների անզգուշության և մեծ արագությամբ վարելու դեպքերի: Սա վտանգում է երեխաների անվտանգությունը: Ուստի, ծրագրի շրջանակներում առաջարկվում է տեղադրել 3-4 արագության դադարեցման ձողեր, որոնք կբարձրացնեն փողոցի անվտանգությունը և կխուսափեն ճանապարհատրանսպորտային միջադեպերից:* ***Հիմնական խնդիրները, որոնք լուծում է ծրագիրը*** • ***Խաղահրապարակի բացակայություն*** *– երեխաները չունեն մոտակա տարածքում անվտանգ և զարգացնող խաղերի հնարավորություն:* • ***Անվտանգության խնդիր*** *– արագության դադարեցման ձողերի բացակայությունը վտանգավոր է փողոցում խաղացող երեխաների համար:* • ***Սոցիալական կապերի պակաս*** *– խաղահրապարակի առկայությունը կնպաստի երեխաների միջև շփման ակտիվացմանը:* • ***Բնակիչների ներգրավվածության պակաս*** *– թաղամասում ընդհանուր ծրագրերի բացակայությունը նվազեցնում է բնակիչների համախմբվածությունը:*

	Հիմնական տարբերությունները՝ *Այս ծրագիրը կարևոր է, քանի որ այն ուղղակիորեն լուծում է թաղամասի երեխաների համար առկա խնդիրները: Այն կստեղծի նոր հնարավորություններ երեխաների և նրանց ընտանիքների համար՝ առանց տեղափոխվելու այլ բնակավայրեր:* *Ծրագրի իրականացումը կնպաստի ոչ միայն երեխաների ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը, այլև համայնքի ընդհանուր բարելավմանը:* *Հաշվի առնելով այս հանգամանքները՝ նախաձեռնող խումբը ներկայացնում է այս ծրագիրը՝ որպես համայնքի զարգացմանը նպաստող կարևոր նախաձեռնություն, որը ոչ միայն կբարելավի երեխաների ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը, այլև համայնքի ընդհանուր բարելավմանը:* *Ծրագրի հաջող իրականացումը կունենա երկարաժամկետ դրական ազդեցություն Նորատուս համայնքի վրա՝ ապահովելով երեխաների և նրանց ընտանիքների համար բարեկարգ, անվտանգ և մատչելի ժամանցի միջավայր:*
Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, որոնց միջոցով պետք է հասնել ծրագրի իրականացման նպատակին	*Ծրագրի հաջող իրականացումը կունենա երկարաժամկետ դրական ազդեցություն Նորատուս համայնքի վրա՝ ապահովելով երեխաների և նրանց ընտանիքների համար բարեկարգ, անվտանգ և մատչելի ժամանցի միջավայր:* ***Ծրագրի շրջանակներում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝*** • *Ստեղծված խաղահրապարակ, որը հասանելի կլինի Պ. Սևակ փողոցի և հարակից տարածքների երեխաների համար:* • *Բարելավված անվտանգային պայմաններ՝ արագության դաղարեցման ձողերի տեղադրմամբ:* • *Երեխաների ֆիզիկական և սոցիալական զարգացման խթանում:* • *Համայնքային կյանքի ակտիվացում՝ բնակիչների ներգրավվածության մեծացմամբ:* ***Ծրագրի համապատասխանությունը ազգային և համայնքային զարգացման ռազմավարություններին*** *Ծրագիրը համահունչ է համայնքային զարգացման ռազմավարություններին, որոնք ուղղված են ենթակառուցվածքների բարելավմանը, երեխաների առողջ ապրելակերպի խթանմանը և համայնքային ակտիվության բարձրացմանը:* ***Ծրագրի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները*** *Ծրագրի ավարտից հետո ակնկալվում են հետևյալ միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները՝* ***Միջնաժամկետ ազդեցություններ*** • *Երեխաների համար նոր և անվտանգ ժամանցի միջավայրի ստեղծում:* • *Ավելի ապահով փողոց՝ նվազեցված երթևեկության վտանգով:* • *Ընտանիքների համար հարմարավետ բնակավայրի ձևավորում:*

	Երկարաժամկետ ազդեցություններ • *Երեխաների և համայնքի անդամների ընդհանուր բարեկեցության բարձրացում:* • *Համայնքային կյանքի աշխուժացում և համախմբվածության բարձրացում:* • *Երեխաների ֆիզիկական և սոցիալական զարգացման ապահովում:* *Ծրագրի հաջող իրականացումը կունենա երկարաժամկետ դրական ազդեցություն Նորատուս համայնքի վրա՝ ապահովելով երեխաների և նրանց ընտանիքների համար բարեկարգ, անվտանգ և մատչելի ժամանցի միջավայր: Այն կնպաստի ինչպես երեխաների առողջ կենսակերպի խթանմանը, այնպես էլ համայնքի բնակիչների միջև սոցիալական կապերի ամրապնդմանը:* *Խաղահրապարակի առկայությունը երկարաժամկետ կտրվածքով կնպաստի համայնքի ենթակառուցվածքների զարգացմանը, բնակչության կյանքի որակի բարձրացմանը և երեխաների՝ իրենց բնակավայրի հանդեպ ավելի մեծ կապ զգալուն:*
Ծրագրի արդյունքներին հասնելու միջոցառումները	*Ծրագրի հաջող իրականացման համար նախատեսվում են հետևյալ հիմնական միջոցառումները՝ տրամաբանական հերթականությամբ և հստակ ժամկետներով:* ***Նախապատրաստական աշխատանքներ (1-2 ամիս)*** • *Տարածքի նախնական ուսումնասիրություն և չափագրում:* • *Ծրագրի տեխնիկական փաստաթղթերի կազմում:* • *Մրցույթների կազմակերպում և կապալառուների ընտրություն:* ***Կառուցման և բարեկարգման փուլ (3-5 ամիս)*** • *Հողային և նախապատրաստական աշխատանքներ:* • *Խաղահրապարակի կառուցում (ճոճանակներ, սղարաններ, ատրակցիոններ):* • *Արագության դաղարեցման ձողերի տեղադրում:* ***Վերջնական հանձնում և փորձարկման փուլ (1 ամիս)*** • *Հանձնման գործընթաց և որակի ստուգում:* • *Հանրային բացում և տեղեկատվական արշավ:* • *Այս ծրագիրը կբարելավի Նորատուս բնակավայրի Պ. Սևակ փողոցի երեխաների կյանքի որակը, կավելացնի համայնքի ներգրավվածությունը և կստեղծի ավելի անվտանգ և զարգացող միջավայր:*
Ծրագրի ազդեցությունը համայնքի և շահառուների վրա	*Ծրագրի իրականացման արդյունքում ուղղակիորեն կօգտվեն Նորատուս բնակավայրի շուրջ **6276 բնակիչներ**՝ ներառելով երեխաներին, երիտասարդներին, մեծահասակներին և տարեցներին:*

Ծրագրի ազդեցությունը շահառուների եկամտի, խնայողությունների և հարմարավետության վրա

Եկամտի ավելացում և աշխատատեղերի ստեղծում

- *Ծրագրի իրականացումը կօգնի Նորատուս բնակավայրի Պ. Սևակ փողոցի և հարակից թաղամասերի երեխաներին՝ տրամադրելով անվտանգ, մատչելի և հետաքրքիր խաղահրապարակ:*
- *Շինարարական և տեղադրման աշխատանքներում կներգրավվեն տեղական կազմակերպություններ, ինչը կխթանի համայնքի տնտեսական ակտիվությունը:*
- *Խաղահրապարակի կառուցումը կնպաստի զբոսաշրջային հոսքերի ավելացմանը՝ եթե համայնքը կազմակերպի հավելյալ միջոցառումներ:*

Խնայողությունների ավելացում

- *Ընտանիքները ստիպված չեն լինի երեխաներին տանել հեռավոր համայնքներ՝ խաղային տարածքներից օգտվելու համար:*

Հարմարավետության ապահովում

- *Տարածքում կստեղծվի ավելի ապահով միջավայր, որը կբարելավի համայնքի ընդհանուր տեսքը:*
- *Երեխաների համար կներդրվեն ներառական խաղային սարքեր հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար:*

Ծրագրի կարևորությունը համայնքի զարգացման համար

- ***Համայնքային կյանքի ակտիվացում** – բարեկարգ խաղահրապարակը կնպաստի բնակիչների միջև սոցիալական կապերի ամրապնդմանը և համայնքային կյանքի աշխուժացմանը:*
- ***Անվտանգության բարձրացում** – արագության դաղարեցման ձողերի տեղադրումը կնպաստի փողոցում երեխաների անվտանգության բարձրացմանը:*
- ***Համայնքի ենթակառուցվածքների բարելավում** – ծրագրի իրականացումը կնպաստի քաղաքաշինական զարգացմանը՝ ապահովելով կանաչապատ, բարեկարգ և երկարաժամկետ օգտագործման ենթակա խաղային տարածք:*

Համայնքի 2024 թվականի փաստացի և 2025 թվականի հաստատված բյուջեն	*Ներկայացնել եկամուտները, ծախսերը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասի ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով (հազ.դրամ)*

	2024 թ. փաստացի	*2025 թ. հաստատված*
Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի եկամուտներ	3411710,8	3079752,5

որից՝		
- վարչական բյուջեի եկամուտներ	2737697,1	3079752,5
- ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ	1316234,2	920000,0
Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի ծախսեր, *որից՝*	3322745,1	3430383,1
- վարչական բյուջեի ծախսեր	2400489,9	3085232,7
- ֆոնդային բյուջեի ծախսեր	1564475,8	1265150,4
Համայնքի ֆոնդային բյուջեի ծախսերը, *որից՝*	1645094,1	1465033,6
-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	63483,8	186768,3
-ռազմանական պաշտպանություն	12040,0	0
- տնտ. Հարաբերություններ՝ ճանապարհային տրանսպորտ Գյուղատնտեսություն ոռոգում	907435,9	795322,6
-շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	0	0
-բնակարանային շինարարություն	120618,0	91500,0
-հանգիստ, մշակույթ եւ կրոն	190437,5	223417,8
-կրթություն	351078,9	168024,9
-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ		

Ծրագրի ընդհանուր բյուջեն, որից՝	.... *հազ. դրամ (100%)*
պետական ֆինանսավորման գումարը	.... *հազ. դրամ (.....%)*
համայնքի կողմից ներդրվող մասնաբաժնի չափը	.... *հազ. դրամ (.....%)*
Ծրագրի իրականացման տևողությունը	*Սկիզբը՝___ __________2025 թ.* *Ավարտը ՝___ __________2025 թ.*
Ծրագրի ծախսերը	*Ներկայացնել ծրագրով նախատեսվող ծախսերի խոշորացված հաշվարկները՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների, և վերջիններիս գնագոյացման աղբյուրները: Ծախսերը պետք է լինեն իրատեսական, ֆինանսական հաշվարկները՝ հնարավորինս հստակ և հիմնավոր: Մարք-սարքավորումների ձեռքբերման դեպքում ներկայացնել առնվազն երեք կազմակերպությունների կողմից տրված գնահարցումները:*
Ամսաթիվ	___ __________ *2025 թ.*

Համայնքի տնտեսական պատասխանատու
Հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստը

____

____

Համայնքի ղեկավար _______________
(անունը, ազգանունը)

Կ. Տ

Հ Ա Յ Տ Ն 4

Հայաստանի Հանրապետության համայնքներում մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագրերի իրականացմանն ուղղված սուբվենցիաների

Առաջարկ-նախագիծը, որի հիման վրա մշակվել է մասնակցային բյուջետավորմամբ ձևավորված ծրագիրը	***Առաջարկ- Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում*** ***առաջարկ-*** *Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատը գտնվում է ոչ բարվոք վիճակում, ինչը լուրջ վտանգ է ներկայացնում երեխաների անվտանգության համար: Այժմ գործող ցանկապատը չի ապահովում տարածքի պատշաճ սահմանափակումը, ինչի հետևանքով երեխաները կարող են դուրս գալ դեպի ճանապարհ, իսկ կենդանիները՝ մուտք գործել մանկապարտեզի տարածք:*
Առաջարկ-նախագիծ ներկայացրած համայնքի բնակիչը /հասարակական միավորում/քաղաքացիական նախաձեռնությունը	*Անուն, հայրանուն, ազգանուն,* Սոնյա Հակոբյան *004010377, տրվել է 24.02.2045, 040* *հասարակական միավորման անվանումը, պետական գրանցման համարը*
Առաջարկ-նախագծի հանրային քննարկումը	*Հղում 1.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 հանրային քննարկումների եվ լսումների փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=9917e0e1-862e-49cc-9373-42d2f0acc796 *Հղում 2.* Գավառ համայնքի մասնակցային բյուջետավորում 2025 թվականի գործընթացի նախնական գնահատման փուլի արձանագրություն https://gavarihamaynqapetaran.am/Pages/DocFlow/Def.aspx?nt=1&a=v&g=ebc11364-98bb-4a91-aba6-909ddc5306c9
Առաջարկ-նախագծի օգտին քվեարկության արդյունքները	*Մասնակցելու իրավունք ունեցող 45000 բնակչի ընդհանուր թվաքանակի, դիտումների և հավանումների ցուցանիշներով.* *1.* ***Սպորտ + Ժամանց Գավառում*** *– 6165 դիտում, 1130 հավանում (2.23%)* *2.* ***Նորատուս բնակավայրի Հ. Թումանյան փողոցի բարեկարգում*** *– 4619 դիտում, 1076 հավանում (2.03%)* *3.****Կանաչ և բարեկարգ թաղամաս*** *– 3493 դիտում, 1050 հավանում (1.92%)* *4.* ***Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում*** *– 7851 դիտում, 1007 հավանում (1.90%)* *5.* ***Կարեյան փողոցի եզրային հատվածների մաքրում, ճանապարհի լայնացում և բարեկարգում*** *– 1918 դիտում, 438 հավանում (0.86%)* *6.* ***Սարուխանի Մշակույթի Տան Վերածնունդ*** *– 1801 դիտում, 330 հավանում (0.58%)* *7.* ***Սպորտը ՝ համայնքի համար*** *– 3007 դիտում, 303 հավանում (0.55%)* *8.* ***Կարմիրգյուղի բռնցքամարտի սիրողական ակումբ*** *– 1200 դիտում, 290*

	հավանում (0.50%) *9.* ***Ճանաչված Ծովազարդ*** *– 708 դիտում, 184 հավանում (0.41%)* *10.* ***«ԴԵՊԻ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ»*** *– 1299 դիտում, 142 հավանում (0.29%)* *11.* ***Լճափի բնակավայրի տոնակատարությունների համար գույքի ձեռք բերում*** *– 1517 դիտում, 120 հավանում (0.27%)* *12.* ***«Գրքի տանիք» – կրթության ու մշակույթի նոր շունչ Բերդկունքում*** *– 397 դիտում, 102 հավանում (0.23%)* *13.* ***Տուրիզմի կենտրոն*** *– 339 դիտում, 96 հավանում (0.21%)* *14.* ***Բարի գալուստ գրադարան*** *– 226 դիտում, 30 հավանում (0.06%)*
Ծրագրի անվանումը	***Անվտանգ մանկություն. Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերականգնում***
Մարզը, համայնքը, բնակավայրը	*ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ համայնք, Նորատուս բնակավայր,*
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	*Համայնք՝ 62547 մարդ, ծրագիրն ընդգրկող բնակավայր՝ 6276 մարդ*
Ծրագրի նպատակը	*Ծրագրի նպատակն է Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի ցանկապատի վերակառուցմամբ ապահովել երեխաների անվտանգությունը և ստեղծել բարեկարգ ու պաշտպանված միջավայր:*
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը և դրա իրականացման անհրաժեշտությունը	*Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի երեխաների անվտանգության ապահովումը, ուսումնական միջավայրի բարելավումը և համայնքային ենթակառուցվածքների կատարելագործումը դարձել են առաջնահերթ խնդիրներ: Ներկայումս մանկապարտեզի ցանկապատը խարխուլ է, ինչը սպառնում է երեխաների անվտանգությանը և թույլ չի տալիս ապահով միջավայր ստեղծել: Ցանկապատի վերակառուցումը ոչ միայն կբարձրացնի անվտանգության մակարդակը, այլև կբարելավի մանկապարտեզի ընդհանուր տեսքը՝ ստեղծելով հարմարավետ և պաշտպանված տարածք երեխաների համար:* ***Հիմնական խնդիրները, որոնք լուծում է ծրագիրը*** • ***Երեխաների անվտանգության ապահովման անհրաժեշտություն*** *Ներկայիս ցանկապատը չի պաշտպանում մանկապարտեզի տարածքը, ինչը կարող է հանգեցնել երեխաների դուրս գալուն կամ անհայտ անձանց և կենդանիների մուտքին:* • ***Ուսումնական գործընթացի խափանում*** *Անբավարար անվտանգ միջավայրի պատճառով մանկապարտեզի անձնակազմը ստիպված է լրացուցիչ ուշադրություն դարձնել երեխաների հսկողությանը՝ շեղվելով ուսումնադաստիարակչական հիմնական գործառույթներից:* • ***Հասարակական միջավայրի բարելավման անհրաժեշտություն*** *Հնամաշ ցանկապատը ոչ միայն չի կատարում իր պաշտպանիչ դերը, այլև բացասաբար է անդրադառնում մանկապարտեզի ընդհանուր տեսքի վրա՝ստեղծելով անխնամ տարածքի տպավորություն:* • ***Ծնողների վստահության պակաս*** *Ծնողները, տեսնելով ցանկապատի վատ վիճակը, կարող են անհանգստանալ իրենց երեխաների անվտանգության համար, ինչը բացասաբար կազդի մանկապարտեզ հաճախելու նրանց պատրաստակամության վրա:*

	Համայնքի 2024 թվականի բյուջեով նախատեսված ծրագրերը հիմնականում ուղղված են եղել ճանապարհների վերանորոգմանը, կանաչապատման աշխատանքներին և կոմունալ ենթակառուցվածքների բարելավմանը: ***Հիմնական տարբերությունները՝*** • *2024 թվականի համայնքային ծրագրերում մանկապարտեզի ցանկապատի վերակառուցման աշխատանքներ ներառված չեն եղել:* • *Չկա այլ նախաձեռնություն, որը նպատակ կունենա բարելավել նախադպրոցական հաստատությունների անվտանգության պայմանները:* • *Նախատեսվող ծրագիրը լրացնում է համայնքային զարգացման ռազմավարությունը՝ առանց կրկնվելու այլ նախաձեռնությունների հետ:* *Հաշվի առնելով այս հանգամանքները՝ նախաձեռնող խումբը ներկայացնում է այս ծրագիրը որպես առաջնահերթ և համայնքի համար կարևոր քայլ, որը կերաշխավորի երեխաների անվտանգությունն ու կնպաստի կրթական միջավայրի բարելավմանը:* ***Ծրագրի իրականացումը ոչ միայն կլուծի առկա խնդիրները, այլև կապահովի համայնքի սոցիալական կայունության ամրապնդումն ու ենթակառուցվածքների զարգացումը:***
Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, որոնց միջոցով պետք է հասնել ծրագրի իրականացման նպատակին	*Ծրագրի իրականացման արդյունքում Նորատուսի թիվ 2 մանկապարտեզի տարածքը կունենա ամուր և ապահով ցանկապատ, որը կնպաստի երեխաների անվտանգությանը և ապահով միջավայրի ստեղծմանը:* *Ծրագրի շրջանակներում ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝* 1. ***Երեխաների անվտանգության բարձրացում*** *– Նոր ցանկապատը կանխարգելելու է երեխաների դուրս գալը մանկապարտեզի տարածքից, ինչպես նաև երրորդ անձանց և կենդանիների մուտքը, ապահովելով անվտանգ և հարմարավետ միջավայր:* 2. ***Կրթական գործընթացի բարելավում*** *– Անվտանգության ապահովումը կնպաստի երեխաների առօրյա զբաղվածության ու ուսումնադաստիարակչական գործընթացի բնականոն ընթացքին՝ առանց անհարկի ընդհատումների և վտանգների:* 3. ***Համայնքային ենթակառուցվածքի բարելավում*** *– Մանկապարտեզի ցանկապատի վերանորոգումը կզարգացնի համայնքի ընդհանուր տեսքն ու բարեկարգված տարածքների թիվը:* 4. ***Ծնողների վստահության աճ*** *– Ապահով և պատշաճ սահմանափակված տարածքը կբարձրացնի ծնողների վստահությունը մանկապարտեզի հանդեպ՝ խթանելով նրանց երեխաներին կրթական հաստատություն բերելու պատրաստակամությունը:* ***Ծրագրի համապատասխանությունը ազգային և համայնքային զարգացման ռազմավարություններին*** *Ծրագիրը համահունչ է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կրթության և անվտանգության ոլորտի ռազմավարություններին, որոնք ներառում են երեխաների պաշտպանության և որակյալ նախադպրոցական*

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
կրթության ապահովման միջոցառումներ:
Ծրագրի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները
Ծրագրի ավարտից հետո ակնկալվում են հետևյալ միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ազդեցությունները՝
Միջնաժամկետ ազդեցություններ

Երեխաների անվտանգությունն անհամեմատ կբարձրանա, ինչը կվերացնի անկառավարելի միջավայրի հետ կապված ռիսկերը:
Մանկապարտեզի աշխատակիցները կկարողանան կենտրոնանալ կրթական գործընթացի վրա՝ առանց երեխաների անվտանգության անհանգստությունների:
Ծնողները կունենան ավելի մեծ վստահություն և պատրաստակամություն իրենց երեխաներին մանկապարտեզ բերելու հարցում:

Երկարաժամկետ ազդեցություններ

Համայնքում կձևավորվի անվտանգ և բարեկարգ կրթական միջավայր, ինչը կնպաստի նախադպրոցական կրթության որակի բարձրացմանը:
Ծրագրի հաջող իրականացումը կդառնա լավ օրինակ՝ համայնքի այլ կրթական հաստատությունների համար՝ խթանելով նմանատիպ բարելավումները:

</td>
</tr>
<tr>
<td>Ծրագրի արդյունքներին հասնելու միջոցառումները</td>
<td>
Ծրագրի հաջող իրականացման համար նախատեսվում են հետևյալ հիմնական միջոցառումները՝ տրամաբանական հերթականությամբ և հստակ ժամկետներով:
1. Նախապատրաստական աշխատանքներ (1-2 ամիս)

Տարածքի ուսումնասիրություն և անհրաժեշտ չափագրումներ
Նախնական նախագծի մշակում և ծախսերի նախահաշվարկի կազմում
Կապալառու ընկերության ընտրություն մրցույթի միջոցով

2. Կառուցման և բարեկարգման փուլ (3-5 ամիս)

Հին ցանկապատի ապամոնտաժում
Նոր ցանկապատի հիմքի նախապատրաստում և ամրացում
Մետաղական կամ բետոնե ցանկապատի տեղադրում
Անվտանգության լրացուցիչ միջոցների ապահովում (օրինակ՝ կողպվող դարպաս, տեսահսկման հնարավորություններ)

3. Վերջնական հանձնում և փորձարկման փուլ (1 ամիս)

Կառուցված ցանկապատի որակի և անվտանգության ստուգում
Համայնքի բնակիչներին ու ծնողներին իրազեկում բարելավումների մասին
Մանկապարտեզի բացման միջոցառման կազմակերպում

</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td>Ծրագրի ազդեցությունը համայնքի և շահառուների վրա</td>
<td>Ծրագրի իրականացման արդյունքում ուղղակիորեն կօգտվեն Գավառ քաղաքի շուրջ 6276 բնակիչներ՝ ներառելով երեխաներին, երիտասարդներին, մեծահասակներին և տարեցներին:

Ծրագրի ազդեցությունը շահառուների եկամտի, խնայողությունների և հարմարավետության վրա
Եկամտի ավելացում և աշխատատեղերի ստեղծում

• Ծրագրի իրականացման ընթացքում ներգրավվելու են տեղական շինարարական ընկերություններ, ծառայություններ մատուցողներ և նյութեր մատակարարող կազմակերպություններ, ինչը կխթանի տնտեսական ակտիվությունը:
• Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում կստեղծվեն ժամանակավոր աշխատատեղեր, ինչը կօգնի համայնքի բնակիչներին հավելյալ եկամուտ ստանալ:

Խնայողությունների ավելացում

Ծնողները, ովքեր մտահոգված էին մանկապարտեզի անվտանգության բացթողումներով, այլևս կարիք չեն ունենա հավելյալ ծախսեր անել այլընտրանքային խնամքի կազմակերպման համար:

Հարմարավետության ապահովում

• Մանկապարտեզի անձնակազմը կկարողանա կենտրոնանալ կրթական գործառույթների վրա՝ առանց անվտանգության հետ կապված հավելյալ անհանգստությունների:
• Երեխաները կունենան ապահով, հարմարավետ և բարեկարգ միջավայր իրենց նախադպրոցական կրթությունը լիարժեք ստանալու համար

Ծրագրի կարևորությունը համայնքի զարգացման համար

• Համայնքային կյանքի բարելավում – Ծրագրի իրականացումը կնպաստի համայնքի կրթական հաստատությունների ընդհանուր անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը:
• Երեխաների առողջ և անվտանգ դաստիարակություն – Նախադպրոցական կրթության որակի բարձրացումը կնպաստի համայնքի ապագա սերնդի բարեկեցությանը:</td>
</tr>
<tr>
<td>Համայնքի 2024 թվականի փաստացի և 2025 թվականի հաստատված բյուջեն</td>
<td>Ներկայացնել եկամուտները, ծախսերը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասի ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով (հազ.դրամ)
<table>
<tr><td></td><td>2024 թ. փաստացի</td><td>2025 թ. հաստատված</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի եկամուտներ
որից՝</td><td>3411710,8</td><td>3079752,5</td></tr>
<tr><td>- վարչական բյուջեի եկամուտներ</td><td>2737697,1</td><td>3079752,5</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

- ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ	1316234,2	920000,0
Ընդամենը՝ համայնքի բյուջեի ծախսեր, *որից՝*	3322745,1	3430383,1
- վարչական բյուջեի ծախսեր	2400489,9	3085232,7
- ֆոնդային բյուջեի ծախսեր	1564475,8	1265150,4
Համայնքի ֆոնդային բյուջեի ծախսերը, *որից՝*	1645094,1	1465033,6
-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	63483,8	186768,3
-ռազմանական պաշտպանություն	12040,0	0
- տնտ. Հարաբերություններ՝ ճանապարհային տրանսպորտ Գյուղատնտեսություն ոռոգում	907435,9	795322,6
-շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	0	0
-բնակարանային շինարարություն	120618,0	91500,0
-հանգիստ, մշակույթ եւ կրոն	190437,5	223417,8
-կրթություն	351078,9	168024,9
-ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ		

Ծրագրի ընդհանուր բյուջեն, որից՝	*............... հազ. դրամ (100%)*
պետական ֆինանսավորման գումարը	*............... հազ. դրամ (.....%)*
համայնքի կողմից ներդրվող մասնաբաժնի չափը	*............... հազ. դրամ (.....%)*
Ծրագրի իրականացման տևողությունը	*Սկիզբը՝___ __________2025 թ.* *Ավարտը ՝___ __________2025 թ.*
Ծրագրի ծախսերը	*Ներկայացնել ծրագրով նախատեսվող ծախսերի խոշորացված հաշվարկները՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների, և վերջիններիս գնագոյացման աղբյուրները: Ծախսերը պետք է լինեն իրատեսական, ֆինանսական հաշվարկները՝ հնարավորինս հստակ և հիմնավոր: Սարք-սարքավորումների ձեռքբերման դեպքում ներկայացնել առնվազն երեք կազմակերպությունների կողմից տրված գնահարցումները:*
Ամսաթիվ	*___ __________ 2025 թ.*

Համայնքի տնտեսական պատասխանատու
Հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստը

____

____

Համայնքի ղեկավար ____________________
(անունը, ազգանունը)

Կ. Տ